

ПЕСНІ БЕЛАВЕЖЫ

КАМЯНЕЧЧИНА ЛІТАРАТУРНАЯ

Проза, паэзія, публіцыстыка

Мінск
«Мастацкая літаратура»
2005

Песні Белавежы : Камянеччына літаратурная : проза, паэзія, публіцыстыка / укладанне З. Дудзюк. — Мінск : Мастацкая літаратура, 2005. — 309, [1] с., [8] л. каляр. іл. — (Беларусь літаратурная). — Частка тэксту на рускай мове.

УДК [821.161.3-32+821.161.3-11(0821)

ББК 84(4Бел)

Аб. худ. лит. — 1 экз.

Гэты зборнік знаёміць чытачоў з літаратурнымі творамі аўтараў, жыццё і дзейнасць, якіх звязаны з Камянеччынай, - пачынаючы ад Іпація Пацея, Міхала Карповіча да тых, хто сёння робіць першыя крокі ў літаратуры. Белавежская пушча, Белая вежа з'яўляюцца тым магнітам, які прыцягвае сюды літаратараў, таму асобны раздзел зборніка складаюць творы вядомых пісьменнікаў, прысвечаныя прыгажосці пушчанскага краю, яго старадаўняму насельніку – зубру.

Зборнік адрасаваны шырокаму колу аматараў айчынай літаратуры, гісторыі і культуры роднага краю.

З М Е С Т

ЗАПАВЕТЫ ПРОДКАЎ

Іпацьеўскі летапіс (<i>урывак</i>)	6
Іпацій Пацей	
На свеце так водзіцца	8
Марцін Магушэвіч	
Дзярбуш жыцця майго... (<i>урывкі</i>)	15
Станіслаў Аўгуст Панятоўскі	
Мемуары (<i>урывак</i>)	19
Міхал Карповіч	
Казанне на пяты чацвер посту ў калегіуме Святога Яна ў Варшаве 1775 года 30 сакавіка	23
Плакід Янкоўскі	
Шчасце	26
Наіўнасць	26
Шчыпы і свечка	27
Ніхто, як Бог	27
Леў Пaeўскі	
Горад Брест-Літовск і яго древнія храмы (<i>урывак</i>)	32
Усевалад Ігнатоўскі	
Кароткі нарыс гісторыі Беларусі (<i>урывкі</i>)	34

ЗАЧАРАВАНЬЯ ВАНДРОЎНІКІ

Мікола Гусоўскі	
Песня пра зубра (<i>урывкі</i>)	42
Адам Міцкевіч	
Пан Тадэвуш (<i>урывкі</i>)	46
Павел Шпілеўскі	
Путешествие по Полесью и белорусскому краю (<i>урывак</i>)	53
Адам Кіркор	
Города и поселения в Литве (<i>урывак</i>)	57
Мікалай Ляскоў	
Некуда (<i>урывак</i>)	58
Георгій Карцоў	
Беловежская пуца. 1382—1902 (<i>урывкі</i>)	63
Якуб Колас	
Лясам Беларусі	80
Янка Купала	
Шоў я пушчаю аднойчы	82
Міхась Чарот	
Зіма	83
Вігаль Вольскі	
Белавежская пушча	85
Уладзімір Лугаўскай	
Беловежская пуца	89
Язэп Пушча	
Белавежа	91
Пятрусь Броўка	
Кастусь Каліноўскі	93
Ода зубру	95
Мікола Засім	
Заклік	97

Анатоль Астрэйка	
У Белавежы	98
Максім Танк	
Пупча	99
Дуб Ягелы	99
Аркадзь Куляшоў	
«Глыбокі лістапад у Белавежы...»	101
Пімен Панчанка	
Белавежа	103
Пятро Прыходзька	
Белавежа	104
Леанід Рашэтнікаў	
Утро в Беловежской пушце	106
Уладзімір Калеснік	
Братанне з Караткевічам	108
Алегорыя зубра Мікалая Гусавяніна (<i>урывкі</i>)	110
Анатоль Вялюгін	
Ноч у Белавежы	118
Мікалай Цялічка	
«Ах, попутчик мой, ветер свежий...»	120
Белый Лесок	121
Браніслаў Спрычан	
Певень в Беловеже	122
Белая вежа	123
Мікалай Дабранраваў	
Беловежская пушча	124
Уладзімір Караткевіч	
Балада пра развітанне	125
Белавежскі алень	126
Беларуская песня	127
Алег Лойка	
Белая вежа (<i>урывак</i>)	129

Пятрусь Макаль	
Табе, бацькоўская зямля	131
Міхась Рудкоўскі	
Балада пра пушчанскі спакой	133
З добрым раннем!	134
Пакліч мяне	135
Лясная элегія	136
Паядынак аленяў	137
Песня пра вёску Крыніца	137
«Уваходзіш ты ў пушчу...»	138
Камянецкая вежа	139
Данута Бічэль	
Белавежская пушча	140
Уладзімір Лебедзеў	
Дарога ў пушчы	141
Хведар Чэрня	
«Бачыў я нямнога, дый нямала...»	142
Казімір Камейша	
Белая вежа	143
Я з пушчы...	144
«Нехта ў пушчы песню зацягнуў...»	145
Віктар Гардзей	
Белая вежа	146
Зубры	147
Раіса Баравікова	
«У лясы, у гаі павядзе...»	148
«Яшчэ зязюлі голас адзавешча...»	149
Юрка Голуб	
Белавежская вёска	150
Яўгенія Янішчыц	
У Белавежы	151
«Не трэба слоў у цішыні бянтэжнай...»	152
Слова	152
Гукавыя нервы	153

Генадзь Пашкоў	
«Ад стогадовых сосен вешчы шум...»	154
Мікола Пракаловіч	
Белая вежа	156
Яшвягі	157
Вяртанне пушчанскага Ваўка	157
Пятро Ламан	
Успялёк	159
Галіна Каржанеўская	
«Лясы — нібы людскія душы...»	160
Зінаіда Дудзюк	
«Галубовую мрою наўнасці...»	161
Ваўкалак	161
Валянціна Кукса	
Паляванне ў пушчы	163
Васіль Сахарчук	
Балада самоты	171
Уладзімір Марук	
Дзень Высокіх Дрэў	173
Мікола Мягліцкі	
«Прыроды чэзнуць галасы...»	174
Анатоль Шушко	
Белавежская пушча	175
Віктар Шніп	
Балада Белай вежы	176
Людміла Рублеўская	
Мой край	177
Алесь Бадак	
«Зялёныя аблогі дрэў...»	178

«ТУТ РАДЗІМЫ ПАЧАТАК, ВЫТОК...»

Анатоль Вярцінскі

Купала ідзе да Коласа.....	180
Іх апошняя воля.....	182
«Была узрушанасць парыва...».....	183
Параўнанне.....	183
Шарая гадзіна.....	184
Тачыльпчык нажоў.....	185
«Бачу я: нехта некага любіць...».....	186
Там дома, у вёсцы.....	186
«— Што значыць сапраўдным другам быць?..».....	186
З'яўленне.....	187
Дзве паралельныя прамыя.....	187
Закон шчодрасці.....	188
«Любоў адкрывае скарбы...».....	189
«Спляваюць аблогі...».....	189
Жаданні.....	190

Ніна Гарагляд

«У пушчы Белавежскай...».....	191
Дома.....	191
«Не выцягну стрэмку да скону...».....	192
«Гарчыць адчай палына...».....	192
Успамін дзяцінства.....	193
«Хустка-шаліноўка...».....	193
«Ах, як душыць камяк даўкі!..».....	193
«Першы гром...».....	194
Расстанне.....	194
«Абтрасу з цябе ў сенцах снег...».....	194
«Сто радкоў у газету...».....	195

Уладзімір Гніламёдаў

Уліс з Прускі (<i>урывкі</i>).....	196
--------------------------------------	-----

Ярына Дашына

Сонечны зайчык.....	212
«Цяпер ты ведаеш, балюча мне...».....	212
«У цемры прысмак гаркаты...».....	213

Ігар Драпун

«Мне голас быў... І я зажег свечу...».....	214
«Я уйду из этой жизни...».....	214
«Когда сомкнутся три Вселенные...».....	215

Уладзімір Ефімовіч	
Пера прывялялі к штыку	216
Галіна Жук	
«На сэрцы сум...»	221
Васіль Жуковіч	
Што хвалюе цябе?	222
«Выміраеш, вёска, выміраеш...»	222
На мяжы любові й жалею	223
Радзіма	224
Дыштых	224
Любоў	225
Сорам	226
Прырода	226
Жыццё	227
Маёй мадонне	227
Трыялеты	228
Акравершы	229
Белы верш	230
«І ў завею прысніцца мне...»	230
Вершамігі	231
Вяртанне да Камянца	233
Рэчка Лясная	234
Дарога ля жыта	235
Святлана Курылёва	
Голубыя глаза	236
Іван Кускевіч	
«Зимушка блізится вроде б...»	243
«Шинкуют капусту...»	243
«Как трудно мудрость обрести...»	244
Людміла Лойкуц	
Мова мая	245
Настальгія	245
Вера Ляшук	
Спеўная зямля	247
Георгій Мусевіч	
Мой горад (<i>урывак</i>)	258

Галіна Новік	
«Як часта мы бываем...»	263
«Кветкі майго дзяцінства...»	263
«Слёзы самыя шчырыя — там, у маленстве...»	264
Вячаслаў Семакоў	
Беловежская пушча. 1902—2002 (<i>урывак</i>)	265
Уладзімір Стэльмах	
Кранаючы чуткія струны душы (<i>урыўкі</i>)	277
Сцяпан Харэвіч	
«Гусей домашніх как-то стая...»	285
«Мешае на палітре краскі...»	286
Біяграфічныя звесткі	287